Generikus algoritmusok. Bitszintű operátorok A programozás alapjai I.

Hálózati Rendszerek és Szolgáltatások Tanszék Farkas Balázs, Fiala Péter, Vitéz András, Zsóka Zoltán

2020. november 30.

Tartalom

- 1 Generikus algoritmusok
 - "Kicsit generikus"

- "Nagyon generikus"
- 2 Bitszintű operátorok

1 fejezet

Generikus algoritmusok


```
typedef struct { double x, y; } point;
  void swap(point *px, point *py)
2
3
  point tmp = *px;
   *px = *py;
    *py = tmp;
5
  x koordinátájuk szerint növekvő (ascending) sorrendbe
  void bubble_point_by_x_asc(point t[], int n)
2
3
    int iter, i;
    for (iter = 0; iter < n-1; ++iter)
      for (i = 0; i < n-iter-1; ++i)
         if (t[i].x > t[i+1].x)
6
           swap(t+i, t+i+1);
7
```

BME

Motiváció

```
typedef struct { double x, y; } point;
  void swap(point *px, point *py)
2
3
  point tmp = *px;
   *px = *py;
    *py = tmp;
  x koordinátájuk szerint növekvő (ascending) sorrendbe
  void bubble_point_by_x_asc(point t[], int n)
2
3
    int iter, i;
    for (iter = 0; iter < n-1; ++iter)
      for (i = 0; i < n-iter-1; ++i)
         if (t[i].x > t[i+1].x)
6
           swap(t+i, t+i+1);
7
```

```
typedef struct { double x, y; } point;
  void swap(point *px, point *py)
2
3
  point tmp = *px;
   *px = *py;
    *py = tmp;
5
  x koordinátájuk szerint csökkenő (descending) sorrendbe
  void bubble_point_by_x_desc(point t[], int n)
2
3
    int iter, i;
    for (iter = 0; iter < n-1; ++iter)
      for (i = 0; i < n-iter-1; ++i)
         if (t[i].x < t[i+1].x)
6
           swap(t+i, t+i+1);
7
```

```
typedef struct { double x, y; } point;
  void swap(point *px, point *py)
2
3
  point tmp = *px;
   *px = *py;
    *py = tmp;
  y koordinátájuk szerint növekvő (ascending) sorrendbe
  void bubble_point_by_y_asc(point t[], int n)
2
    int iter, i;
3
    for (iter = 0; iter < n-1; ++iter)
      for (i = 0; i < n-iter-1; ++i)
         if (t[i].y > t[i+1].y)
6
           swap(t+i, t+i+1);
```

```
typedef struct { double x, y; } point;
  void swap(point *px, point *py)
2
3
  point tmp = *px;
   *px = *py;
    *py = tmp;
  y koordinátájuk szerint csökkenő (descending) sorrendbe
  void bubble_point_by_y_desc(point t[], int n)
2
    int iter, i;
3
    for (iter = 0; iter < n-1; ++iter)
      for (i = 0; i < n-iter-1; ++i)
         if (t[i].y < t[i+1].y)
6
           swap(t+i, t+i+1);
```


Határ a csillagos ég. . .

```
void bubble_point_by_x_asc(point t[], int n);
void bubble_point_by_x_desc(point t[], int n);
void bubble_point_by_y_asc(point t[], int n);
void bubble_point_by_y_desc(point t[], int n);
void bubble_point_by_abs_asc(point t[], int n);
void bubble_point_by_abs_desc(point t[], int n);
void bubble_point_by_angle_asc(point t[], int n);
void bubble_point_by_angle_desc(point t[], int n);
```

...és ezek még csak a 2D pontok ...

Határ a csillagos ég. . .

```
void bubble_point_by_x_asc(point t[], int n);
void bubble_point_by_x_desc(point t[], int n);
void bubble_point_by_y_asc(point t[], int n);
void bubble_point_by_y_desc(point t[], int n);
void bubble_point_by_abs_asc(point t[], int n);
void bubble_point_by_abs_desc(point t[], int n);
void bubble_point_by_angle_asc(point t[], int n);
void bubble_point_by_angle_desc(point t[], int n);
```

...és ezek még csak a 2D pontok ...

- Írjuk meg a buborékalgoritmust függetlenül a rendezendő adatoktól és az összehasonlítási szemponttól!
- Generikus algoritmus.

Mi a rendezés?

■ Olyan algoritmus, amely

- Olyan algoritmus, amely
 - összehasonlításokból és

- Olyan algoritmus, amely
 - összehasonlításokból és
 - cserékből épül fel

- Olyan algoritmus, amely
 - összehasonlításokból és
 - cserékből épül fel
- Ezek a rendező algoritmusok primitívjei.

- Olyan algoritmus, amely
 - összehasonlításokból és
 - cserékből épül fel
- Ezek a rendező algoritmusok primitívjei.
- A primitívek dolgoznak közvetlenül az adatokkal, nekik kell ismerniük az adatok típusát

- Olyan algoritmus, amely
 - összehasonlításokból és
 - cserékből épül fel
- Ezek a rendező algoritmusok primitívjei.
- A primitívek dolgoznak közvetlenül az adatokkal, nekik kell ismerniük az adatok típusát
- A rendező algoritmus a primitívek hívási sorrendjét határozza meg, független az adattól.

Mi a rendezés?

- Olyan algoritmus, amely
 - összehasonlításokból és
 - cserékből épül fel
- Ezek a rendező algoritmusok primitívjei.
- A primitívek dolgoznak közvetlenül az adatokkal, nekik kell ismerniük az adatok típusát
- A rendező algoritmus a primitívek hívási sorrendjét határozza meg, független az adattól.

Generikus algoritmus: I. lépés:

Mi a rendezés?

- Olyan algoritmus, amely
 - összehasonlításokból és
 - cserékből épül fel
- Ezek a rendező algoritmusok primitívjei.
- A primitívek dolgoznak közvetlenül az adatokkal, nekik kell ismerniük az adatok típusát
- A rendező algoritmus a primitívek hívási sorrendjét határozza meg, független az adattól.

Generikus algoritmus: I. lépés:

Emeljük ki függvényként a primitíveket!

Mi a rendezés?

- Olyan algoritmus, amely
 - összehasonlításokból és
 - cserékből épül fel
- Ezek a rendező algoritmusok primitívjei.
- A primitívek dolgoznak közvetlenül az adatokkal, nekik kell ismerniük az adatok típusát
- A rendező algoritmus a primitívek hívási sorrendjét határozza meg, független az adattól.

Generikus algoritmus: I. lépés:

- Emeljük ki függvényként a primitíveket!
 - A cserével már megtettük (swap függvény)

Emeljük ki az összehasonlítást külön függvénybe!

```
int comp_x_asc(point *a, point *b)
   return a \rightarrow x > b \rightarrow x;
}
```

2020. november 30.

Emeljük ki az összehasonlítást külön függvénybe!

```
int comp_x_asc(point *a, point *b)
     return a \rightarrow x > b \rightarrow x;
  void bubble_point_by_x_asc(point t[], int n)
     int iter, i;
     for (iter = 0; iter < n-1; ++iter)
       for (i = 0; i < n-iter-1; ++i)
         if (comp_x_asc(t+i, t+i+1))
            swap(t+i, t+i+1);
7
```


Emeljük ki az összehasonlítást külön függvénybe!

```
int comp_x_asc(point *a, point *b)
    return a \rightarrow x > b \rightarrow x;
  void bubble_point_by_x_asc(point t[], int n)
     int iter, i;
     for (iter = 0; iter < n-1; ++iter)
       for (i = 0; i < n-iter-1; ++i)
         if (comp_x_asc(t+i, t+i+1))
6
            swap(t+i, t+i+1);
7
```

Ezzel még nem spóroltunk meg semmit, a különböző primitíveket különböző rendező függvények hívják.

Minden összehasonlító primitív azonos típusú:

```
int comp_by_???(point *a, point *b);
```


Minden összehasonlító primitív azonos típusú:

```
int comp_by_???(point *a, point *b);
```

Definiáljunk ilyen függvényekre mutató pointer típust

```
typedef int (*comp_fp)(point*, point*);
```

Minden összehasonlító primitív azonos típusú:

```
int comp_by_???(point *a, point *b);
```

Definiáljunk ilyen függvényekre mutató pointer típust

```
typedef int (*comp_fp)(point*, point*);
```

Adjuk át az összehasonlító primitívet is paraméterként

```
void bubble_point(point t[], int n, comp_fp comp)
2
3
    int iter, i;
    for (iter = 0; iter < n-1; ++iter)
      for (i = 0; i < n-iter-1; ++i)
5
         if (comp(t+i, t+i+1))
6
           swap(t+i, t+i+1);
7
```


Minden összehasonlító primitív azonos típusú:

```
int comp_by_???(point *a, point *b);
```

Definiáljunk ilyen függvényekre mutató pointer típust

```
typedef int (*comp_fp)(point*, point*);
```

Adjuk át az összehasonlító primitívet is paraméterként

```
void bubble_point(point t[], int n, comp_fp comp)
2
3
    int iter, i;
    for (iter = 0; iter < n-1; ++iter)
      for (i = 0; i < n-iter-1; ++i)
5
         if (comp(t+i, t+i+1))
6
           swap(t+i, t+i+1);
7
```


Minden összehasonlító primitív azonos típusú:

```
int comp_by_???(point *a, point *b);
```

Definiáljunk ilyen függvényekre mutató pointer típust

```
typedef int (*comp_fp)(point*, point*);
```

Adjuk át az összehasonlító primitívet is paraméterként

```
void bubble_point(point t[], int n, comp_fp comp)
2
3
    int iter, i;
    for (iter = 0; iter < n-1; ++iter)
      for (i = 0; i < n-iter-1; ++i)
5
         if (comp(t+i, t+i+1))
6
           swap(t+i, t+i+1);
7
8
```

A hívásnál választjuk ki az aktuális primitívet

```
bubble_point(points, 8, comp_x_asc);
```


■ Minden rendezési szemponthoz meg kell írnunk a két pontot összehasonlító primitívet

- Minden rendezési szemponthoz meg kell írnunk a két pontot összehasonlító primitívet
- Az egyszer megírt buborékrendező függvény paraméterként kapja az összehasonlítási elvet is

- Minden rendezési szemponthoz meg kell írnunk a két pontot összehasonlító primitívet
- Az egyszer megírt buborékrendező függvény paraméterként kapja az összehasonlítási elvet is

 Tud a bubble_point függvény macskákat rendezni életkor szerint?

- Minden rendezési szemponthoz meg kell írnunk a két pontot összehasonlító primitívet
- Az egyszer megírt buborékrendező függvény paraméterként kapja az összehasonlítási elvet is

- Tud a bubble_point függvény macskákat rendezni életkor szerint?
- Sajnos, még nem.

- Minden rendezési szemponthoz meg kell írnunk a két pontot összehasonlító primitívet
- Az egyszer megírt buborékrendező függvény paraméterként kapja az összehasonlítási elvet is

- Tud a bubble_point függvény macskákat rendezni életkor szerint?
- Sajnos, még nem.
- De majd mindjárt igen!

Definiáljuk át a primitívek paraméterezését

```
int comp_by_???(point *array, int i, int j) { ... }
void swap_point(point *array, int i, int j) { ... }
```


Definiáljuk át a primitívek paraméterezését

```
int comp_by_???(point *array, int i, int j) { ... }
void swap_point(point *array, int i, int j) { ... }
```

A megfelelő függvénymutató-típusok:

```
typedef int (*comp_fp)(point*, int, int);
typedef void (*swap_fp)(point*, int, int);
```


Definiáljuk át a primitívek paraméterezését

```
int comp_by_???(point *array, int i, int j) { ... }
void swap_point(point *array, int i, int j) { ... }
```

A megfelelő függvénymutató-típusok:

```
typedef int (*comp_fp)(point*, int, int);
typedef void (*swap_fp)(point*, int, int);
```

Adjuk át a cserélő primitívet is paraméterként

A mutatóaritmetika a bubble_point függvényből átkerült a primitívekbe!

Nem kell tudnia a tömbelemek méretét, csak a tömb kezdőcímét!

A kezdőcímet adjuk át void *-ként!

```
void bubble(void *t,int n, comp_fp comp,swap_fp xch) {
  int iter, i;
  for (iter = 0; iter < n-1; ++iter)
   for (i = 0; i < n-iter-1; ++i)
      if (comp(t, i, i+1))
      xch(t, i, i+1);
}</pre>
```

Generikus rendezés

A mutatóaritmetika a bubble_point függvényből átkerült a primitívekbe!

Nem kell tudnia a tömbelemek méretét, csak a tömb kezdőcímét! A kezdőcímet adjuk át void *-ként!

```
void bubble(void *t, int n, comp_fp comp, swap_fp xch) {
   int iter, i;
   for (iter = 0; iter < n-1; ++iter)
      for (i = 0; i < n-iter-1; ++i)
        if (comp(t, i, i+1))
            xch(t, i, i+1);
}</pre>
```

A bubble függvény már nem tudja, hogy pontokat vagy macskákat rendez. Ekkor a primitívek is csak void *-ként kaphatják meg a tömböt. A megfelelő függvénymutató-típusok:

```
typedef int (*comp_fp)(void*, int, int);
typedef void (*swap_fp)(void*, int, int);
```

BME

Generikus rendezés

A primitívek tudják, hogy milyen típusú adatokon dolgoznak A void * kezdőcímet kényszerített típuskonverzióval átértelmezik

```
int comp_cat_by_age_asc(void *t, int i, int j)
2
    cat *c = (cat *)t; /* mutatókonverzió */
    return c[i].age > c[j].age;
5
  void swap_cat(void *t, int i, int j)
2
    cat *c = (cat *)t; /* mutatókonverzió */
3
  cat tmp = c[i];
c[i] = c[j];
 c[j] = tmp;
                                                       link
7
```


A primitívek tudják, hogy milyen típusú adatokon dolgoznak A void * kezdőcímet kényszerített típuskonverzióval átértelmezik

```
int comp_cat_by_age_asc(void *t, int i, int j)
2
    cat *c = (cat *)t; /* mutatókonverzió */
    return c[i].age > c[j].age;
5
  void swap_cat(void *t, int i, int j)
2
    cat *c = (cat *)t; /* mutatókonverzió */
3
  cat tmp = c[i];
c[i] = c[j];
  c[j] = tmp;
                                                      link
7
```

A hívás immár teljesen általános

```
bubble(cats, 8, comp_cat_by_age_asc, swap_cat);
bubble(dogs, 24, comp_dog_by_name_desc, swap_dog);
```

Generikus vektoralgoritmus

■ Az algoritmust megvalósító függvény a tömböt void *-ként deklarált kezdőcímmel kapja meg

Generikus vektoralgoritmus

- Az algoritmust megvalósító függvény a tömböt void *-ként deklarált kezdőcímmel kapja meg
- Az általános algoritmus nem indexel, nem végez mutatóaritmetikát, csak a tömbindexekkel játszik

Generikus vektoralgoritmus

- Az algoritmust megvalósító függvény a tömböt void *-ként deklarált kezdőcímmel kapja meg
- Az általános algoritmus nem indexel, nem végez mutatóaritmetikát, csak a tömbindexekkel játszik
- A specializált primitívek void *-ként kapják meg a tömböt, és kényszerített mutatókonverzió után dolgoznak rajta.

Generikus vektoralgoritmus

- Az algoritmust megvalósító függvény a tömböt void *-ként deklarált kezdőcímmel kapja meg
- Az általános algoritmus nem indexel, nem végez mutatóaritmetikát, csak a tömbindexekkel játszik
- A specializált primitívek void *-ként kapják meg a tömböt, és kényszerített mutatókonverzió után dolgoznak rajta.

További egyszerűsítés

Generikus vektoralgoritmus

- Az algoritmust megvalósító függvény a tömböt void *-ként deklarált kezdőcímmel kapja meg
- Az általános algoritmus nem indexel, nem végez mutatóaritmetikát, csak a tömbindexekkel játszik
- A specializált primitívek void *-ként kapják meg a tömböt, és kényszerített mutatókonverzió után dolgoznak rajta.

További egyszerűsítés

A cserélő primitív bájtonként cserél, nem is kell megírnunk minden típusra, elég az elemméretet átadnunk

Generikus vektoralgoritmus

- Az algoritmust megvalósító függvény a tömböt void *-ként deklarált kezdőcímmel kapja meg
- Az általános algoritmus nem indexel, nem végez mutatóaritmetikát, csak a tömbindexekkel játszik
- A specializált primitívek void *-ként kapják meg a tömböt, és kényszerített mutatókonverzió után dolgoznak rajta.

További egyszerűsítés

- A cserélő primitív bájtonként cserél, nem is kell megírnunk minden típusra, elég az elemméretet átadnunk
- Gyorsrendező függvény az <stdlib.h>-ban

```
void qsort(void *t, size_t n, size_t elem_size,
int (*comp)(void*, void*));
```

Megjegyzés

A void *-os pointerkonverzió "már-már durva hekkelés" kategóriába tartozik

BME

Megjegyzés

- A void *-os pointerkonverzió "már-már durva hekkelés" kategóriába tartozik
- Ez is lefut figyelmeztetés nélkül:

```
Dalmatian doggies[101]; /* 101 kiskutya */
bubble(doggies, 101, comp_train_by_length,
swap_city);
```

Megjegyzés

- A void *-os pointerkonverzió "már-már durva hekkelés" kategóriába tartozik
- Ez is lefut figyelmeztetés nélkül:

```
Dalmatian doggies[101]; /* 101 kiskutya */
bubble(doggies, 101, comp_train_by_length,
swap_city);
```

A határokat feszegetjük, nagyon kell figyelnünk!

Megjegyzés

- A void *-os pointerkonverzió "már-már durva hekkelés" kategóriába tartozik
- Ez is lefut figyelmeztetés nélkül:

```
Dalmatian doggies[101]; /* 101 kiskutya */
bubble(doggies, 101, comp_train_by_length,
swap_city);
```

- A határokat feszegetjük, nagyon kell figyelnünk!
- Jövő félévben sokkal szebb módszert tanulunk, csak más nyelven

2 fejezet

művelet	szintaxis	
bitenkénti negálás	~ <egész kif.=""></egész>	
léptetés (shift)	<pre><egész kif.=""> >> <nemneg. egész="" kif.=""></nemneg.></egész></pre>	
ichieres (sillit)	<pre><egész kif.=""> << <nemneg. egész="" kif.=""></nemneg.></egész></pre>	


```
művelet
                     szintaxis
  bitenkénti negálás
                     ~ <egész kif.>
                     <egész kif.> >> <nemneg.</pre>
                                                  egész kif.>
  léptetés (shift)
                     <egész kif.> << <nemneg.</pre>
                                                   egész kif.>
 unsigned char a = 92; /* 0 1
 unsigned char c;
                          /* 1 0 1 0 0 0 1 1 */
 c = ~a:
                          /* 0 0 0 1 0 1 1 1 */
c = a >> 2;
                          /* 1 1 1 0 0 0 0 0 */
c = a < < 3;
```



```
művelet
                      szintaxis
   bitenkénti negálás
                      ~ <egész kif.>
                      <egész kif.> >> <nemneg.</pre>
                                                   egész kif.>
   léptetés (shift)
                      <egész kif.> << <nemneg.</pre>
                                                   egész kif.>
  unsigned char a = 92; /* 0 1 0 1 1 1 0 0 */
  unsigned char c;
                           /* 1 0 1 0 0 0 1 1 */
  c = ^a;
                           /* 0 0 0 1 0 1 1 1 */
c = a >> 2;
                           /* 1 1 1 0 0 0 0 0 */
  c = a < < 3;
```



```
művelet
                    szintaxis
  bitenkénti negálás
                    ~ <egész kif.>
                    <egész kif.> >> <nemneg.</pre>
                                                  egész kif.>
  léptetés (shift)
                    <egész kif.> << <nemneg.</pre>
                                                  egész kif.>
 unsigned char a = 92; /* 0 1 0 1 1 1 0 0 */
 unsigned char c;
                          /* 1 0 1 0 0 0 1 1 */
 c = ^a;
                         /* 0 0 0 1 0 1 1 1 */
c = a >> 2;
c = a < < 3;
                          /* 1 1 1 0 0 0 0 0 */
```



```
művelet
                     szintaxis
  bitenkénti negálás
                     ~ <egész kif.>
                     <egész kif.> >> <nemneg.</pre>
                                                  egész kif.>
  léptetés (shift)
                     <egész kif.> << <nemneg.</pre>
                                                   egész kif.>
 unsigned char a = 92; /* 0 1
 unsigned char c;
                          /* 1 0 1 0 0 0 1 1 */
 c = ^a;
                          /* 0 0 0 1 0 1 1 1 */
c = a >> 2;
                          /* 1 1 1 0 0 0 0 0 */
 c = a < < 3;
```


művelet	szintaxis
bitenkénti és	<pre><egész kif.=""> & <egész kif.=""></egész></egész></pre>
bitenkénti vagy	<egész kif.=""> <egész kif.=""></egész></egész>
bitenkénti kizáró vagy	<pre><egész kif.=""> ^ <egész kif.=""></egész></egész></pre>

művelet

szintaxis

művelet

szintaxis

művelet


```
hitenkénti és
                               <egész kif.> & <egész kif.>
       bitenkénti vagy
                               <egész kif.> | <egész kif.>
       bitenkénti kizáró vagy <egész kif.> ^ <egész kif.>
  unsigned char a = 92; /* 0 1 0 1 1 1 0 0 */
  unsigned char b = 233; /* 1 1 1 0 1 0 0 1 */
  unsigned char c;
                              /* 0 1 0 0 1 0 0 0 */
/* 1 1 1 1 1 1 0 1 */
/* 1 0 1 1 0 1 0 1 */
a c = a \& b;
```

szintaxis

c = a | b; $c = a^b$:


```
műveletszintaxisbitenkénti és<egész kif.> & <egész kif.>bitenkénti vagy<egész kif.> | <egész kif.>bitenkénti kizáró vagy<egész kif.> ^ <egész kif.>
```

```
unsigned char a = 92;  /* 0 1 0 1 1 1 0 0 */
unsigned char b = 233; /* 1 1 1 0 1 0 0 1 */
unsigned char c;

c = a&b;  /* 0 1 0 0 1 0 0 0 */
c = a|b;  /* 1 1 1 1 1 1 0 1 */
c = a^b;  /* 1 0 1 1 0 1 0 1 */
```

Alkalmazások

Kifejezés, mely igaz, ha a b bájt 3. bitje be van állítva

Ha b 3. bitje 1, akkor a kifejezés értéke maga a maszk, vagyis IGAZ.

¹intenzív zárójelezés jó szokás

Alkalmazások

Kifejezés, mely igaz, ha a b bájt 3. bitje be van állítva

Ha b 3. bitje 1, akkor a kifejezés értéke maga a maszk, vagyis IGAZ.

328 BCD-ben (binary coded decimal)

```
bcd = (3 << 8) | (2 << 4) | 8;
/* 0011 0010 1000 */
```

¹intenzív zárójelezés jó szokás

Alkalmazások

Kifejezés, mely igaz, ha a b bájt 3. bitje be van állítva

```
b & (1 << 3)
2 /* b: 0 1 0 0 1 0 1 1
3 /* (1 << 3): 0 0 0 0 1 0 0 0 maszk */
```

Ha b 3. bitje 1, akkor a kifejezés értéke maga a maszk, vagyis IGAZ.

328 BCD-ben (binary coded decimal)

```
bcd = (3 << 8) | (2 << 4) | 8;
2 /* 0011 0010 1000 */
```

Visszaalakítás¹.

```
value =
             bcd & 0xF + /* 0xF = maszk */
  10*((bcd>>4) & 0xF) +
        100*((bcd>>8) & 0xF);
3
```

¹intenzív zárójelezés jó szokás

Értékadó operátorok

művelet	szintaxis
	<egész balérték=""> &=<egész kif.=""></egész></egész>
	<egész balérték=""> =<egész kif.=""></egész></egész>
viszonyított értékadás	<egész balérték=""> ^=<egész kif.=""></egész></egész>
	<pre><egész balérték=""> >>=<egész kif.=""></egész></egész></pre>
	<pre><egész balérték=""> <<=<egész kif.=""></egész></egész></pre>

Maszkolás – folytatás

Kifejezés, mely beállítja a b bájt 3. bitjét

```
b \mid = (1 << 3)
/* b (utána): 0 1 0 0 1 0 1 1 */
```

Maszkolás – folytatás

Kifejezés, mely beállítja a b bájt 3. bitjét

Kifejezés, mely törli a b bájt 3. bitjét

Maszkolás – folytatás

Kifejezés, mely beállítja a b bájt 3. bitjét

Kifejezés, mely törli a b bájt 3. bitjét

Kifejezés, mely megfordítja a b bájt 3. bitjét

Köszönöm a figyelmet.